

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce **T. T. N.**, zastoupeného JUDr. Milošem Slabým, advokátem se sídlem Nádražní 9, Mohelnice, proti žalovanému **Státnímu úřadu inspekce práce** se sídlem Kolářská 451/13, Opava, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. 580/1.30/13/14.3 ze dne 8. dubna 2013, ve věci správního deliktu,

t a k t o :

I. V řízení se **p o k r a č u j e** .

II. Rozhodnutí žalovaného č. j. 580/1.30/13/14.3 ze dne 8. dubna 2013 se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný je **p o v í n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Miloše Slabého, advokáta se sídlem Nádražní 9, Mohelnice.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. 580/1.30/13/14.3 ze dne 8. dubna 2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě č. j. 19/10.72/13/14.3 ze dne 21. 12. 2012, jímž byla žalobci uložena pokuta ve výši 250 000,- Kč za spáchání správního deliktu spočívajícího v umožnění výkonu nelegální práce I. P. v provozovně žalobce ve dnech 26. – 27. 4. 2012.

Žalobce namítal, že žalovaný zjistil chybně skutkový stav. Žalovaný nesprávně uvedl, že paní I.P. pracovala na pozici prodavačky, ačkoli se jednalo spíše o pomocnou pozici. Dále žalobce tvrdil, že s paní P. uzavřel ústní pracovní smlouvu, proto nedošlo k výkonu nelegální práce. Dále žalobce poukázal na to, že nebyl poučen o možnosti mít tlumočníka, čímž byl porušen princip veřejné správy jako služby občanům a zavadala se tím příčina k nedorozuměním, která jsou namítána ohledně skutkového stavu. Konečně žalobce brojil proti výši uložené pokuty, kterou měl za nepřiměřenou a nedostatečně odůvodněnou. Ustanovení o dolní hranici pokuty pak hodnotil jako protiústavní a navrhoval soudu podat návrh k Ústavnímu soudu na zrušení předmětného ustanovení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že při provedené kontrole žalobce i paní P. shodně uvedli, že nemají uzavřenu pracovněprávní smlouvu či dohodu; dodatečné uzavření písemné antedatované smlouvy je pro rozhodný skutkový stav bez významu. Pokud se týče práva na tlumočníka, toto správní řád spojuje s aktivitou osoby, která neovládá jazyk, v němž se vede jednání. Vzhledem k tomu, že žalobce adekvátně, věcně a souvisle odpovídal na otázky kontrolního orgánu, neměl důvod se domnívat, že vyvstala potřeba přibrání tlumočníka. Žalovaný dále poukázal na důvody společenské škodlivosti deliktního jednání a k výši pokuty odkázal na to, že byla uložena na spodní hranici zákonného rozpětí.

Protože v mezidobí bylo před Ústavním soudem pod sp. zn. Pl. ÚS 52/13 zahájeno řízení o zrušení ustanovení § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), ve slovech „nejméně však ve výši 250 000 Kč“, podepsaný soud usnesením č. j. 78 Ad 41/2013-26 ze dne 8. 9. 2014 řízení přerušil. Nálezem ze dne 9. 9. 2014 bylo sporné ustanovení zákona zrušeno. Proto bylo ve výroku I. tohoto rozsudku dle § 48 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vysloveno, že se v řízení pokračuje.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že oblastní inspektorát práce provedl v prodejně potravin provozované žalobcem na adrese L. 677, V. L., dne 27. 4. 2012 kontrolu, jejímž předmětem bylo dodržování pracovněprávních předpisů. V prodejně byla zjištěna fyzická osoba I. P., která vyrovnávala zboží do regálů. Inspektorům sdělila, že tuto práci vykonává pro žalobce od předešlého dne 26. 4. 2012, kdy se

přišla „zeptat na práci“, a žalobce jí sdělil, že může nastoupit okamžitě. Žádnou písemnou pracovněprávní smlouvu či dohodu neuzavřeli ani se o jejím případném uzavření nebavili. Žalobce, který byl na provozovně přítomen, rovněž uvedl, že s paní P. nemá uzavřenou žádnou pracovněprávní smlouvu či dohodu. Dne 30. 4. 2012 se žalobce dostavil na pracoviště oblastního inspektorátu práce, kde předložil pracovní smlouvu uzavřenou mezi ním a paní P. datovanou 25. 4. 2012 a uzavřenou na dobu určitou do 25. 7. 2012. Výsledky kontroly byly shrnuty v Protokole o výsledku kontroly ze dne 7. 5. 2012; žalobce nepožádal o jeho přezkoumání. Příkazem ze dne 1. 10. 2012 byla žalobci uložena za umožnění výkonu nelegální práce pokuta ve výši 250 000 Kč; proti příkazu podal žalobce včasný odpor. V něm uvedl, že se dne 25. 4. 2012 ústně dohodl s paní P. na uzavření písemné pracovní smlouvy, kterou měla vypracovat jeho účetní. Na základě následného řízení bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, proti němuž žalobce podal odvolání, jež bylo napadeným rozhodnutím zamítnuto.

Pokud se týče námitek chybně zjištěného skutkového stavu, pak soud nemá shodně se žalovaným pochybnosti o tom, že při kontrole provedené v provozovně žalobce byla v této zastížena paní P., s níž neměl žalobce uzavřenu pracovněprávní smlouvu či dohodu. Jak žalobce, tak i paní P. shodně vypověděli, že tuto smlouvu či dohodu neuzavřeli. Námitka nedostatečné znalosti českého jazyka u žalobce nemůže zvrátit závěr o skutkovém stavu, jestliže oba dva vypovídali shodně a navíc sama pracovnice zdůraznila, že o uzavření smlouvy či dohody s ní vůbec žalobce nejednal. Lze nanejvýš připustit, že správní orgány nesprávně označily pracovní pozici paní P. jako „prodavačka“, ačkoli o ní dle spisového materiálu nebylo zjištěno, že by zboží prodávala, ale pouze, že ho rovnala do regálů. Na podstatu celé věci to však nemá vliv.

K námitce, že žalobce nebyl poučen o právu na tlumočníka, soud ve shodě se žalovaným poukazuje na to, že právo na tlumočníka má dle § 16 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání. Pokud tedy daná osoba neprohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, a tato skutečnost nevyplývá ani z obsahu spisu, nemůže tím být porušeno právo na tlumočníka. V dané věci žalobce o tlumočníka nepožádal a jednal se správními orgány v českém jazyce. Nadto je na území českého státu činný jako podnikatel, nepřišel tedy do styku se správními orgány poprvé. Proto je nutno jeho námitku stran tlumočníka vyhodnotit jako nedůvodnou a účelovou.

Naproti tomu důvodnou je námitka nepřiměřenosti uložené pokuty ve světle ústavní ochrany lidských práv a svobod. Jak je výše uvedeno, nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 52/13 ze dne 9. 9. 2014 byl zrušen § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti ve slovech „nejméně však ve výši 250 000 Kč“. Ústavní soud dopěl k závěru, že sporná právní úprava bránila řádné individualizaci konkrétního případu, neboť spodní hranice pokuty byla stanovena v takové výši, že omezovala rozhodující správní orgány přihlídnout k specifickým okolnostem různých případů, jakož i k osobám delikventů a jejich majetkovým poměrům. Do těchto majetkových poměrů mohla v některých případech zasáhnout se značnou intenzitou

a šlo proto o zjevně nepřiměřenou výši spodní hranice pokuty, která dosáhla ústavní dimenze. Na základě tohoto nálezu připadá v úvahu i uložení nižší pokuty než 250 000,- Kč. Logicky však – protože k vydání citovaného nálezu Ústavního soudu došlo až v průběhu řízení před soudem – žalobou napadené správní rozhodnutí neobsahuje odůvodnění toho, proč byla zvolena pokuta ve výši 250 000,- Kč, s výjimkou konstatování, že jde o pokutu na samé spodní hranici (tehdy platného) zákonného rozmezí. Nelze samozřejmě oprávněně tento nedostatek žalovanému správnímu orgánu vzhledem k okolnostem vytýkat. Zároveň však ale nemůže rozhodnutí z tohoto hlediska obstát. Naopak, důsledky zrušujícího nálezu Ústavního soudu je nutno uplatnit ve všech probíhajících řízeních před orgány veřejné moci bez ohledu na to, v jaké procesní fázi se nacházejí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 80/2013-41 ze dne 2. 12. 2014, publ. pod č. 3167/2015 Sb. r. NSS). Bude tedy na správních orgánech, aby se znovu zabývaly stanovením výše pokuty s ohledem na konkrétní okolnosti dané věci.

Z výše uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Současně krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.). Při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.). V souladu s ust. § 76 odst. 1 s. ř. s. bylo ve věci rozhodnuto bez jednání.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého procesně úspěšnému žalobci vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.

Náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000,- Kč, odměna advokáta za dva úkony právní služby – a to převzetí věci a sepis žaloby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., přičemž výše odměny za jeden úkon činí dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb. částku 3 100,- Kč, ve dvou režijních paušálech po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. a 21% DPH ve výši 1 428,- Kč. Náhrada soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku žalobci nenáleží, neboť tento návrh byl zamítnut pro nedostatečná tvrzení učiněná žalobcem na podporu tohoto jeho návrhu; náklad proto nebyl důvodně vynaložen.

Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Krajský soud v Ostravě
dne 23. dubna 2015

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu